

YÖK, ara tırma üniversitelerinin performansını masaya yatırdı

YÖK, ara tırma üniversitelerinin performansını masaya yatırdı

Yükseköretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar: Ara tırma üniversitelerinden öncelikli beklentimiz hem ulusal hem de uluslararası düzeyde yüksek katma değerli akademik üretime öncülük etmeleri ve Türkiye'nin doktoralı insan kaynağı kapasitesini güçlendirmeleridir

Yükseköretim Kurulu (YÖK) Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, ara tırma üniversitelerinden hem ulusal hem de uluslararası düzeyde yüksek katma değerli akademik üretime öncülük etmelerini ve Türkiye'nin doktoralı insan kaynağı kapasitesini güçlendirmelerini öncelikli olarak beklediklerini bildirdi.

YÖK Ara tırma Üniversiteleri Toplantısı, YÖK Başkanı Prof. Dr. Özvar başkanlığında, Fırat Üniversitesi evsahipliğinde yapıldı. Toplantıya, ara tırma üniversitesi olarak belirlenen 20'si devlet, 3'ü vakıf olmak üzere 23 üniversite rektörü katıldı.

YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Naci Gündoğdu, toplantıda "Ara tırma Üniversiteleri Destek Programı (ADEP)" isimli sunum yaptı ve ara tırma üniversitelerinin "ara tırma kapasitesi", "ara tırma kalitesi" ve "etkileşim ve işbirliği" alanlarında 32 gösterge ile belirlenen 2022 yılı performans sıralamasını açıkladı.

Buna göre, 23 ara tırma üniversitesi arasında ODTÜ birinci, Koç Üniversitesi ikinci ve Sabancı Üniversitesi üçüncü sırada yer aldı.

- "Destekler, performans grubuna göre farklılaşıyor"

YÖK Başkanı Prof. Dr. Özvar, toplantının açılışındaki konuşmasında, ara tırma üniversitelerinin ülkelerin ulusal çıkarlarına hizmet eden, bölgesel ve ulusal kalkınmada kritik rol oynayan önemli kurumlar olduğunu vurguladı.

ABD'de 6 bin yükseköretim kurumu arasında 150 civarında ara tırma üniversitesinin bulunduğu, 3 bin dolayında yükseköretim kurumuna sahip Çin Halk Cumhuriyeti'nin ise uluslararası rekabeti güçlendirmek için 147 üniversiteye ilave destekler sağladığını anlatan Özvar, YÖK olarak Türkiye'de yükseköretim alanında son 20 yılda yaşanan gelişmeyi, üniversitelerin misyon odaklı farklılaşmalarıyla sürdürmelerini istediklerini ifade etti.

Ara tırma Odaklı Misyon Farklılaşması ve Hissaslaşma Programı'nda, 2021 aralık ayında önemli değişiklikler yaptıklarını hatırlatan Özvar, programın hedeflerini netleştirdiklerini ve içeriğini güçlendirdiklerini söyledi.

Programa dahil edilen 3 vakıf üniversitesi ile 2022 yılı itibarıyla 20'si devlet ve 3'ü vakıf olmak üzere toplamda 23 ara tırma üniversitesi sayısına ulaştıklarını dile getiren Özvar, "Ara tırma üniversiteleri performanslarına göre A1, A2 ve A3 olmak üzere 3 performans grubuna ayrılmıştır. Ara tırma üniversitelerine sağlanması planlanan tüm destekler, yer aldıkları performans grubuna göre farklılaşmaktadır." bilgisini verdi. - "Ara tırma üniversitelerine en büyük fonu baktığımızda"

Erol Özvar, YÖK olarak bugüne kadar ara tırma odaklı üniversitelere sağlanan en büyük fonu, bu yılın mart ayında Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın büyük desteğiyle baktıklarını bildirdi.

YÖK ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı arasında Ara tırma Üniversiteleri Destek Programı (ADEP) kapsamında desteklenecek projeler için protokol yapıldığını belirten Özvar, ADEP sayesinde ara tırma üniversitelerinin sağlık, sosyal bilimler ve fen/mühendislik gibi eğitim alanlarındaki projelerini desteklemek amacıyla Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından kaynak aktarımı sağlandığını ifade etti.

- "Uluslararası alanı takip eden rota çizimleri önemli"

Özvar, üniversitelerden her yıl talep edilen raporlar ile üniversitelerin performanslarının 32 gösterge kapsamında değerlendirildiğini ve bunlara göre bir sıralama yapıldığını belirterek, bu yılın haziran ayında 20 ara tırma üniversitesine, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 100 milyon liralık bütçenin dağılımının "Ara tırma Üniversiteleri Yıllık Performans Sıralaması" üzerinden yapıldığını kaydetti. "2023 yılına ilişkin bütçe aktarımı da 2022 performans sıralaması çerçevesinde yapılacak." diyen Özvar, ara tırma üniversitelerinden beklentilerine ilişkinlerini söyledi:

"Ara tırma üniversitelerinden öncelikli beklentimiz hem ulusal hem de uluslararası düzeyde yüksek katma değerli akademik üretime öncülük etmeleri ve Türkiye'nin doktoralı insan kaynağı kapasitesini güçlendirmeleridir. Bu minvalde toplumun ve sektörlerin ihtiyaçlarının farkında olarak ulusal ihtiyaçları da gözetenek uluslararası alanı takip eden bir rota çizimleri oldukça önemlidir. Özellikle 2006 sonrası yükseköretim sistemimizde yaşanan gelişmeyle birlikte, tüm yükseköretim kurumlarımızın yaşadığı fiili farklılaşmayı daha sistematik hale getirmeleri ve kaynakların verimli kullanılması adına misyon farklılaşmasını özümsemelerini ve bu doğrultuda faaliyet göstermelerini özellikle önemsiyoruz."

Genel çerçeveden bakıldığında üniversiteler arası katı bir gruplama taraftarı olmadıklarının altını çizen Özvar, "Esas gayemiz, sınırlı ulusal kaynaklarımızı daha verimli kullanarak gerek ulusal gerekse de uluslararası rekabeti artırmaktır." dedi.

Dolayısıyla baktığımızda ara tırma üniversiteleri ve bölgesel kalkınma odaklı misyon farklılaşması programları olmak üzere misyon farklılaşması adına hem bugün hem de gelecekte izleyecekleri tüm politikaların, amaçlarına hizmet ettiği ölçüde destek bulacaklarına vurgu yapan Özvar, "Bu nedenle üniversitemiz, daima dinamik ve hedeflerini gerçekleştirdikleri doğrultuda YÖK olarak bizlerin desteğini görecektir. Rekabet hiçbir zaman statik bir yapı muhteva etmez." diye konuştu.

Özvar, üniversitelerin en temel misyonu olan eğitim, öğretim ve ara tırma alanlarında uluslararası arenada rekabet edebilir düzeye gelmelerini istediklerini söyledi. - "Fırsat eşitliğini ve akademik kaliteyi artırmayı hedeflemekteyiz"

Erol Özvar, ara tırma üniversitelerinin 2021-2022 akademik yılı itibarıyla doktoralı insan kaynağı yetiştirme yükünün yaklaşık yarısını üstlendiklerini, bunun önemli bir oran olduğunu ancak toplam 185 yükseköretim kurumu arasında tatlı bir rekabetin bulunduğunu ve sistem içerisindeki payların arttığını ifade etti. Bu doğrultuda 2006 ve sonrasında kurulan yükseköretim kurumları arasında da belirli programlarda güçlü bir akademik kadroya sahip ve uluslararası düzeyde iyi bir performans gösteren birimlerin sayısının her geçen gün arttığını vurgulayan Özvar, ara tırma üniversitelerine, "Yükseköretim Kurulu olarak sizlerin çalışmalarıyla yardımcı olmak ve koordinasyonu sağlamak ve yapılan çalışmaları takip etmekle yükümlüyük. Ancak sizlere düşen rol, ara tırma üniversitesini bir unvan veya daimi bir etiket olarak görmenin ötesine geçmenizdir. Nitekim bu desteğin sürdürülmesi, sizlerin ara tırma kapasiteleri ve performansları ile doğrudan ilişkilidir." diye seslendi.

Ara tırma üniversitelerinin toplam uluslararası öğrenci sayısının, Türkiye'deki toplam uluslararası öğrenci sayısının yüzde 19'unu oluşturduğunu bildiren Özvar, bu oranın artırılmasını istedi.

Özvar, "Elimizdeki sınırlı kaynakları rasyonel bir şekilde değerlendirerek ülkemizin dört bir yanındaki üniversiteleri geliştirmeyi, fırsat eşitliğini ve akademik kaliteyi artırmayı hedeflemekteyiz. Yurt sathındaki yükseköretim kurumlarımız tarafından sunulan örgün ve yaygın eğitim programlarını, deşerhokulları gözetenek çeşitlendirmeye ve güçlendirmeye devam ediyoruz." diye konuştu.

- YÖK'ün yeni projeleri

Doktorasını tamamlamı genç ara tırmacılar ı yurt dı ında doktora sonrası bir süre ı ma olana ı sa ladıklarını, ayrıca yurt dı ı akademik izin sisteminin bulundu unu dile getiren Özvar, sözlerini öyle sürdürdü:

"2023'ten itibaren bilim diplomasisi kapsamında geli mi ölkelerde yeti en ve Türkiye üzerine ıalı an uluslararası genç akademisyenler, Türkiye'de bir proje ya da bilimsel ıalı mayı yürütmesi için tarafımızdan desteklenecektir. 2023'te yani Cumhuriyetin 100. yılında Türkiye yüksekö retim sistemindeki rekabeti artıracak ve farklı payda ların taleplerine daha iyi cevaplar üretebilecek olan 100 Mükemmeliyet Projesi'ni hayata geçirece iz.

Bu projelerle hem farklı payda beklentilerine hızlı ve etkin cevap vermeyi hem de Türkiye'nin uluslararası arenada rekabet gücünü artıracak ıalı maları yürüten birimleri desteklemeyi hedefliyoruz."

- YÖK Akademik Hareketlilik Projesi'ne katılacak ö retim üyelerine te vik

Özvar, konu masında 2022-2023 e itim ve ö retim yılı bahar döneminden itibaren ba latılacak YÖK Akademik Hareketlilik Projesi'ne ili kin de detaylar verdi.

Gönüllülük esasına öncelik verilmek suretiyle gerçekleş tirilecek olan ö retim üyesi görevlendirmelerinin an itibarıyla yapıldı ını aktaran Özvar, bahar döneminde ö retim üyesi hareketlili ine ba lanaca ını bildirdi.

Özvar, sisteme katılacak ö retim üyelerine te vik verilece ini de ifade ederek, projeye, ara tırma üniversitelerindeki ıalı an hocaların da destek vermesini beklediklerini sözlerine ekledi.

Tags: